

Aan : Algemeen Bestuur
Vergadering : 8 juli 2019
Agendapunt : volgt
Van : Dagelijks Bestuur
Onderwerp : Zienswijze Vrachtwagenheffing

Voorstel

Gevraagd wordt in te stemmen met de zienswijze omtrent het conceptwetsvoorstel Vrachtwagenheffing van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Uw reactie dient uiterlijk 7 augustus 2019 bekend gemaakt worden via internetconsultatie.

Inleiding

Het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt, in navolging van onze buurlanden, een wetsvoorstel voor vrachtwagenheffing voor. De invoering van de vrachtwagenheffing staat gepland voor 1 januari 2023. Binnenlandse en buitenlandse houders van vrachtwagens betalen per kilometer, op autosnelwegen (A-wegen) en een aantal andere wegen (met name N-wegen). De hoogte wordt bepaald door milieueigenschappen en gewichtsklasse van de vrachtwagen. Afgesproken is dat de netto-inkomsten worden gebruikt voor belastingverlaging en innovatie en verduurzaming van de sector. Hiermee wordt invulling gegeven aan het regeerakkoord.

Beoogd effect

De vrachtwagenheffing gaat zorgen voor een omzetting van een vaste belasting (motorrijtuigenbelasting en Eurovignet) naar een variabele heffing waarbij betaald wordt per afgelegde kilometer. Zo gaat het binnen- en buitenlands vrachtverkeer meer dan nu betalen voor gebruik van de weg. Het te beprijzen wegennet is zodanig gekozen, dat wegen waarop uitwijk van vrachtverkeer wordt verwacht zoveel mogelijk aan dat wegennet worden toegevoegd. Om dit te bereiken heeft het Rijk afgestemd met regionale wegbeheerders met gebruikmaking van modelstudies en hun kennis van de lokale situatie en omgeving.

Na invoering van de vrachtwagenheffing zal het vrachtverkeer gemonitord worden. In spoedeisende gevallen kan een eventuele uitwijkroute snel via de spoedregeling worden opgenomen in het heffingsnetwerk.

Instemmen met (positief)

In Rivierenland worden de N322 (N323 - A50 knooppunt Ewijk) en de N323 (A15 aansluiting Echteld - N322) in het netwerk opgenomen. Deze twee wegvakken laten ondanks de vrachtwagenheffing op de A15 een substantiële uitwijk zien van meer dan 200 extra vrachtwagens per etmaal. Daarnaast is deze route 7 kilometer korter dan de route over de A15 en A50 en kent deze route momenteel al een groot aandeel vrachtverkeer. Op deze twee wegvakken zal om die redenen vrachtwagenheffing geheven gaan worden.

Kanttekeningen

Het feitelijke uitwijkgedrag van vrachtwagens kan afwijken van wat op basis van onderzoek met modellen vóór invoering van de heffing wordt verwacht. Daarom hecht de regering aan de monitoring van de uitwijk van vrachtwagen op wegen waar de heffing niet van toepassing is. Deze monitoring vindt plaats op basis van telling van het vrachtverkeer en de geanonimiseerde gegevens die door de boordapparatuur worden gegenereerd. Op basis van geconstateerde onwenselijke verkeersbewegingen kan bekeken worden met welke maatregel ongewenst uitwijkgedrag beperkt kan worden.

- Voor Regio Rivierenland is zeer onwenselijk als vrachtverkeer, gezien de heffing op de autosnelwegen, door kernen en leefgebieden gaat uitwijken. Slechts een beperkte uitwijk kan dan voor grote impact zorgen. Degelijke monitoring wordt daarom zeer op prijs gesteld.

Het wetsvoorstel spreekt van spoedeisende gevallen waarbij de vrachtwagenheffing binnen 18 maanden na de invoering kan worden gewijzigd.

- Vanuit Regio Rivierenland wordt aandacht gevraagd om de termijn van 18 maanden daar waar de verkeersveiligheid, bereikbaarheid of de fysieke leefomgeving in de knel komt te kunnen versnellen.
- Daarnaast wordt aandacht gevraagd om te allen tijde naast de wegbeheerder de aanliggende gemeenten bij de spoedprocedure te betrekken.

Proces voorafgaand

Om te komen tot een samenhangende heffingsnetwerk is in februari gestart met een bijeenkomst voor alle regio's in Gelderland. Analyses zijn uitgevoerd waarbij begonnen is door alle autosnelwegen in heffing te zetten en te verkennen op welke N-wegen substantiële uitwijk zichtbaar wordt. Vervolgens zijn analyses gedaan op die N-wegen waar substantiële uitwijk (>100 vrachtwagens per etmaal) zichtbaar werd. Deze analyses werden diverse keren uitgevoerd en samen met gemeenten, regio's, provincies en private partijen waaronder Transport Logistiek Nederland en Evofenedex en VERN besproken.

Voor Rivierenland zijn de N233, N267, N320, N322, N323, N830, N831, de Tielsestraat, de Diepert en de Meersesteeg geanalyseerd. Voor deze wegvakken geldt dat er sprake is van een uitwijk van meer dan 100 vrachtwagens per etmaal. Alleen voor de N322 naar Ewijk en de N323 naar de N322 is geconcludeerd dat heffing noodzakelijk is. Voor de andere wegvakken is de uitwijk beperkt of zorgt heffing voor mogelijk economische schade voor de bedrijven in de regio. Daarnaast wordt de Rijnbrug verbreed met als doel meer verkeer toe te laten. Onduidelijk is nog wat dit voor aanzuigend effect gaat hebben.

Vervolg

Reacties worden gepubliceerd tijdens de loop van de consultatie. Alleen die reacties worden gepubliceerd waarvan is aangegeven, door de inzender, dat deze openbaar mogen zijn.

Financiën

Het bedrag van de heffing in het wetsvoorstel is afhankelijk van gewichtsklasse van het voertuig en de milieueigenschappen (euro-emissieklasse) en is gemiddeld circa € 0,15 (prijsspeil 2018) per gereden kilometer.

Uitvoering

De verwachte inwerkingtreding van de vrachtwagenheffing is 1 januari 2023.

Bijlage

- Zienswijze conceptwetsvoorstel Vrachtwagenheffing
- Bijlage 1: Conceptwetsvoorstel voor internetconsultatie